

Sammanfattning av kommissionens beslut
av den 16 maj 2019
om ett förfarande enligt artikel 101 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 53 i
EES-avtalet

(Ärende AT. 40135 – Forex-Essex Express)

[delgivet med dokumentnummer C(2019) 3521]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2020/C 219/07)

Den 16 maj 2019 antog kommissionen ett beslut rörande ett förfarande enligt artikel 101 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 53 i EES-avtalet. I enlighet med bestämmelserna i artikel 30 i rådets förordning (EG) nr 1/2003⁽¹⁾ offentliggör kommissionen härmed parternas namn och huvuddragen i beslutet, inbegripet ålagda påföljder, med beaktande av företagets berättigade intresse av att skydda sina affärshemligheter.

1. INLEDNING

- (1) De företag som beslutet riktar sig till har deltagit i en enda och fortlöpande överträdelse av artikel 101 i EUF-fördraget och artikel 53 i EES-avtalet. Syftet med överträdelsen var att begränsa och/eller snedvrیدا konkurrensen inom sektorn för valutahandel avista av G10-valutor⁽²⁾.
- (2) G10-valutorna omfattar USD och CAD, JPY, AUD, NZD, GBP, EUR, CHF, SEK, NOK och DKK (dvs. elva valutor sammanlagt, vilket motsvarar marknadspraxis för valutor som omfattas av benämningen G10). Valutahandlares huvudsakliga kunder innefattar kapitalförvaltare, pensionsfonder, hedgefonder, bolag och andra banker.
- (3) Valutahandelsverksamhet avista omfattar både i) verksamhet som marknadsgarant, dvs. verkställande av kunders order för att växla ett valutabelopp mot dess motsvarighet i en annan valuta, och ii) egenhandel, dvs. verkställande av andra valutatransaktioner för att hantera den exponering som härrör från verksamhet som marknadsgarant.
- (4) De berörda företagens handlarbord för valutahandel avista av G10-valutor stod redo att handla med någon av dessa valutor beroende på marknadens efterfrågan. Även om de deltagande handlarna själva var huvudsakligen ansvariga för att bedriva verksamhet som marknadsgarant i särskilda valutor eller valutapar gav deras mandat dem rätt att bedriva ytterligare handelsverksamhet för deras eget företags räkning med avseende på alla eventuella G10-valutor som var tillgängliga i deras bokföring, vilket de även gjorde i olika utsträckning under den aktuella perioden, i syfte att maximera värdet av deras respektive innehav.
- (5) Följande tre typer av order som kännetecknar de deltagande handlarnas kundstyrda handelsverksamhet (verksamhet som marknadsgarant) är av betydelse i överträdelsen:
 - Kundens omedelbara order, för att omedelbart genomföra transaktioner för ett visst belopp i en valuta baserat på den rådande marknadsräntan.
 - Villkorade kundorder, som sker när en viss prisnivå uppnås och öppnar handlarens riskexponering. De blir verkställbara först när marknaden når en viss nivå (t.ex. en stoplossorder eller take-profit-order).

⁽¹⁾ EUT L 1, 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Ärendet gäller inte e-handel med valuta avista som ska förstås som valutatransaktioner avista som bokförs av, eller verkställs på eller av den relevanta bankens elektroniska egenhandelsplattformar eller datoralgoritmer.

- Kundorder om att verkställa transaktioner till en särskild referensvalutakurs eller "fixing" för särskilda valutapar, som i det aktuella fallet enbart gällde WM/Reuters balansdagskurs avista (nedan kallade WMR-fixingarna) och Europeiska centralbankens referensväxelkurser (nedan kallade ECB-fixingarna) ⁽³⁾.
- (6) Detta beslut riktar sig till följande juridiska personer (nedan kallade *mottagarna av detta beslut*):
- UBS AG (nedan kallat UBS).
 - Royal Bank of Scotland Group plc och NatWest Markets plc ⁽⁴⁾ (tillsammans nedan kallade RBS).
 - Barclays plc, Barclays Services Limited, Barclays Capital Inc och Barclays Bank plc (tillsammans nedan kallade Barclays).
 - Mitsubishi UFJ Financial Group Inc. och MUFG Bank, Ltd (tillsammans nedan kallade BOTM).
- (7) Beslutet grundar sig såväl på samlingen bevis i kommissionens ärendeakt som de klara och otvetydiga erkännandena av sakförhållandena samt den rättsliga kvalificering av dem som ingår i de förlikningsinlagor som lämnats in av mottagarna av detta beslut, samt deras uttryckliga och otvetydiga bekräftelse av att meddelandet om invändningar motsvarade innehållet i deras förlikningsinlagor.

2. BESKRIVNING AV ÄRENDET

2.1 Förfarande

- (8) Undersökningen inleddes på grundval av en ansökan om immunitet från UBS den 27 september 2013. Kommissionen mottog därefter ursprungliga ansökningar om förmånlig behandling från Barclays den 11 oktober 2013 och RBS den 14 oktober 2013. Kommissionen beviljade UBS villkorlig immunitet den 2 juli 2014.
- (9) Förfarandet inleddes den 27 oktober 2016 mot parterna i syfte att inleda förlikningsdiskussioner. Mellan november 2016 och februari 2018 hade kommissionen bilaterala möten och kontakter med var och en av parterna i tre förlikningsomgångar, i enlighet med tillkännagivandet om förlikningsförfaranden.
- (10) Den 24 januari 2018 godkände kommissionskollegiet storleken på de möjliga tillämpliga böterna. Samtliga parter lämnade därefter in sina förlikningsinlagor, i vilka de erkände sig skyldiga till överträdelsen (inklusive partens roll och varaktigheten av dess deltagande i överträdelsen) och godtog det högsta bötesbelopp som kommissionen planerar att ålägga.
- (11) Den 24 juli 2018 antog kommissionen meddelandet om invändningar, och samtliga parter bekräftade entydigt att det motsvarade innehållet i deras förlikningsinlagor och att de fortfarande förband sig att följa förlikningsförfarandet. Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor avgav ett positivt yttrande den 6 maj 2019. Den 7 maj 2019 inkom förhørsombudet med sin slutliga rapport. Kommissionen antog beslutet den 16 maj 2019.

2.2 Beskrivning av beteendet

- (12) Beslutet gäller kartellen "Essex Express" (uppkallad efter det professionella Bloomberg-chattrum som innehåller bevisningen för beteendet), mellan UBS, Barclays, RBS och BOTM, som ägde rum mellan den 14 december 2009 och den 31 juli 2012. De olika företagens deltagande har olika lång varaktighet (se punkt (16)). Kartellen är dokumenterad i kommunikation som ägde rum i två Bloomberg-chattrum som ursprungligen användes parallellt, nämligen i) "Essex Express 'n Jimmy", där handlare från UBS, Barclays och RBS är inblandade, och ii) "Grumpy Semi Old Men", mellan handlare från BOTM, Barclays och RBS. I januari 2011 slogs chattrummet "Grumpy Semi Old Men" ihop med "Essex Express 'n Jimmy", som fortsatte användas fram till juli 2012. De enskilda personer som deltog i chattrummen var handlare anställda av sina respektive företag under den berörda perioden, och var och en hade tillstånd att handla med G10-valutor i avistatransaktioner i respektive anställande företags namn och för dess räkning vid motsvarande särskilda handlarbord för valutahandel avista.

⁽³⁾ WMR-fixingarna och ECB-fixingarna baseras på valutahandelsverksamhet avista av marknadsaktörer vid eller omkring tidpunkten för respektive WMR- eller ECB-fixing.

⁽⁴⁾ Den 30 april 2018 ändrade Royal Bank of Scotland plc sitt namn till NatWest Markets plc

- (13) Kartellen innefattade en enda och fortlöpande överträdelse som kännetecknas av ett utbyte mellan handlarna – i dessa privata, huvudsakligen multilaterala chattrum och på omfattande och återkommande basis – av viss aktuell eller framåtblickande kommersiellt känslig information om deras handelsverksamhet. Detta informationsutbyte ägde rum i enlighet med ett underförstått underliggande samförstånd om att i) sådan information skulle kunna användas till förmån för respektive handlare och i syfte att identifiera tillfällen då deras handel kunde samordnas, ii) sådan information skulle delas i de privata chattrummen, iii) handlarna inte skulle lämna ut sådan utbytt information som tagits emot från andra chattrumsdeltagare till parter utanför de privata chattrummen, och iv) att sådan utbytt information inte skulle användas mot de handlare som utbytte den (nedan kallat *det underliggande samförståndet*). Enligt det underliggande samförståndet samordnade handlarna dessutom vid enstaka tillfällen sin handelsverksamhet med avseende på valutahandel avista med G10-valutor. Informationsutbytet var avsett att påverka två grundläggande konkurrensparametrar i professionell valutahandel avista, nämligen pris- och expertriskhantering.
- (14) I stället för att konkurrera självständigt i fråga om dessa parametrar baserade de deltagande handlarna sina marknadsbeslut på sina konkurrenters ståndpunkter, avsikter och begränsningar. Det problematiska informationsutbytet gällde följande:
- Utbyten om handlarnas öppna riskpositioner, som skulle kunna ge dem insikt i varandras potentiella hedgingbeteende. Dessa utbyten gav handlarna information som skulle kunna vara relevant för deras senare handelsbeslut inom ett tidsspänn på några minuter eller fram till dess att nästa informationsutbyte ersatte den.
 - Utbyten om deras befintliga eller planerade skillnader mellan köp- och säljkurser som avslöjade det pris som erbjudits av handlarna för särskilda valutapar och handelsstorlekar och som även kunde påverka det totala pris som kunderna betalar för handel med valutor. Beroende på marknads volatilitet vid den tidpunkten kunde denna information vara användbar för de andra handlarna inom ett tidsspänn på upp till några timmar.
 - Utbyten om befintlig eller planerad handelsverksamhet och utestående kundorder (stopporder, fixingorder och omedelbara order), som bistod de deltagande handlarna i deras senare beslut och gav dem möjlighet att identifiera tillfällen då deras handel kunde samordnas.
- (15) I syfte att skaffa sig en fördel gentemot konkurrenter som inte var deltagare i chattrummen samordnade de deltagande handlarna dessutom vid enstaka tillfällen sina handelspositioner, i avsikt att påverka WMR- eller ECB-fixingarna.

2.3 Enskilt deltagande i beteendet

- (16) UBS, Barclays, RBS och BOTM ägnade sig åt ovanstående beteende under de perioder som anges i följande tabell:

Tabell 1: Parternas medverkan i chattrummen

BANK	ESSEX EXPRESS (*)	GRUMPY SEMI OLD MEN (*)
UBS	14.12.2009–31.7.2012	
BARCLAYS	14.12.2009–31.7.2012	8.9.2010–12.1.2011
	6.1.2011–31.7.2012	
RBS	14.9.2010–8.11.2011	16.9.2010–12.1.2011
BOTM	12.1.2011–12.9.2011	8.9.2010–12.1.2011

(*) I fetstil anges start- och slutdatumet för varje banks deltagande i Essex Express.

2.4 Geografisk omfattning

- (17) Den geografiska omfattningen av överträdelsen omfattade minst hela EES-området.

2.5 Korrigerande åtgärder

- (18) I beslutet tillämpas kommissionens riktlinjer om böter från 2006 ⁽⁵⁾. Genom beslutet åläggs böter för enheterna Barclays, RBS och BOTM som förtecknas i punkt (6).

2.5.1 Grundbelopp för böterna

- (19) Kommissionen anser det lämpligt att tillämpa en proxyvariabel för försäljningsvärdet som en utgångspunkt vid fastställandet av böterna eftersom avistatransaktioner av G10-valutor inte genererar något försäljningsvärde som går att spåra direkt till parternas bokföring.

- (20) Kommissionen fastställer proxyvariabeln för det relevanta försäljningsvärdet enligt följande:

— För det första tar kommissionen som referens de fiktiva belopp på årsbasis som handlats av det berörda företaget i de avistatransaktioner av G10-valutor som ingåtts med en motpart inom EES. För detta ändamål anser kommissionen det mer lämpligt att basera proxyvariabeln för försäljningsvärdet direkt på de inkomster som parterna haft under de månader som motsvarar deras respektive deltagande i överträdelsen, vilka därefter beräknas på årsbasis.

— För det andra multiplicerar kommissionen dessa belopp med ett lämpligt tillägg, som är det samma för alla parter och som återspeglar de tillämpliga skillnaderna mellan köp- och säljkurser i avistatransaktioner av G10-valutor. Detta tillägg är summan av två komponenter: en första komponent som avser verksamhet som marknadsgarant och en andra komponent som avser egenhandel.

- (21) För de företag som lämnade in kompletterande förlikningsinlagor inom ramen för ärende 40.135 – Forex (som inte omfattas av detta beslut) beslutade kommissionen att tillämpa en objektiv korrektionsfaktor som återspeglar graden av tidsmässig överlappning för att undvika ett potentiellt oproportionerligt resultat. Inom ramen för detta beslut medför detta korrektionsfaktorer för det bekräftade försäljningsvärdet för UBS, Barclays och RBS.

2.5.2 Justering av grundbeloppet

2.5.2.1 Försvårande omständigheter

- (22) Inga försvårande omständigheter tillämpas i detta ärende.

2.5.2.2 Förmildrande omständigheter

- (23) Förmildrande omständigheter tillämpas på både UBS och BOTM för begränsat deltagande, vilket resulterar i en nedsättning på 5 % för vart och ett av företagen. Inget av företagen kände till chattrummen "Grumpy Semi Old Men" respektive "Essex Express 'n Jimmy" under perioden innan de två chattrummen slogs ihop.

2.5.2.3 Särskild höjning i avskräckande syfte

- (24) För att säkerställa att böterna har en tillräckligt avskräckande effekt kan kommissionen öka de böter som ska åläggas företag som har en särskilt stor omsättning som härrör från försäljningen av andra varor eller tjänster än de som berörs av överträdelsen ⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ EUT C 210, 1.9.2006, s. 2.

⁽⁶⁾ Punkt 30 i 2006 års riktlinjer om böter.

(25) I detta fall är det lämpligt att tillämpa en avskräckande multiplikationsfaktor på de böter som ska åläggas BOTM.

2.5.2.4 Tillämpning av gränsen på 10 % av omsättningen

(26) I enlighet med artikel 23.2 i förordning (EG) nr 1/2003 överstiger ingen bot i detta fall 10 % av företagens sammanlagda omsättning för det räkenskapsår som föregår detta beslut ⁽⁷⁾.

2.5.2.5 Tillämpning av 2006 års tillkännagivande om förmånlig behandling: nedsättning av böter

(27) UBS beviljas immunitet från böter. Kommissionen beviljade även en nedsättning på 50 % av boten till Barclays och en nedsättning på 25 % av boten till RBS.

2.5.2.6 Tillämpning av tillkännagivandet om förlikningsförfaranden

(28) Som ett resultat av tillämpningen av tillkännagivandet om förlikningsförfaranden minskades bötesbeloppen för alla av företagen med 10 % och denna minskning lades till den kompensation som ges enligt reglerna om förmånlig behandling.

3. SLUTSATS

(29) Följande böter ålades i enlighet med artikel 23.2 i förordning (EG) nr 1/2003:

(30) Tabell 2: Bötesbelopp för överträdelsen

Företag	Böter (i euro)
UBS	0
Barclays	94 217 000
RBS	93 715 000
BOTM	69 750 000

⁽⁷⁾ Kommissionen uppmanade bankerna att tillhandahålla deras sammanlagda omsättning på både bruttobasis och nettobasis. Böterna överstiger inte 10 % av den sammanlagda omsättningen för något av de berörda företagen oberoende av vilken sammanlagd omsättning som tillämpas (brutto eller netto).